

Súd: Okresný súd Svidník
Spisová značka: 4Csp/43/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6122260828
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSSK:2023:6122260828.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Svidník sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom Mýtňa 48, 811 07 Bratislava- mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154 právne zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom Mýtňa 48, Bratislava proti žalovanej A. B., nar.XX.XX.XXXX, XXX XX C. XX zastúpenej AK PITOŇÁKOVÁ, s.r.o., Slovenská 5B, 080 01 Prešov o zaplatenie 4.161,68 eur s príslušenstvom takto

rozhodol:

Žalobu žalobcu **z a m i e t a**.

Žalovaná **m á n á r o k** na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 % o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podal na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 04.03.2022 návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní začatom podľa zákona č.307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „žaloba“) v ktorom žiadal, aby súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 4.161,68 eur, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 4.161,68 eur od 25.07.2019 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania. Svoju žalobu odôvodňoval tým, že jeho právny predchodca, Všeobecná úverová banka, a.s. poskytol žalovanej na základe zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zo dňa 04.10.2018 pod číslom úverového účtu XXXXXXXXXXXX D. E. F. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX úver vo výške 4.250,-eur, ktorý sa žalovaná zaviazala uhradiť formou zmluvne dojednaných pravidelných mesačných splátok. V žalobe tvrdil, že žalovaná svoj záväzok uhrádzať pravidelné mesačné splátky riadne a včas neplnila, bola právnym predchodcom žalobcu vyzvaná na úhradu omeškaných splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky, a nakoľko svoj dlh napriek písomnej výzve nezaplatila, jeho právny predchodca v súlade so zmluvou a s článkom Všeobecných obchodných podmienok s označením „Podmienky požadovanej predčasnej splatnosti úveru (okamžitá splatnosť úveru) zo strany veriteľa“ vyhlásil ku dňu 11.07.2019

-2-

4Csp/43/2022

predčasnú splatnosť pohľadávky z úveru. Uviedol, že oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti pohľadávky z úveru s výzvou na zaplatenie dlžnej sumy bolo žalovanej doručené dňa 17.07.2019 a nakoľko v poskytnutej 7 dňovej lehote od doručenia oznámenia dlžnú sumu nezaplatila, dňa 25.07.2019 sa dostala do omeškania so zaplatením dlžnej sumy s príslušenstvom. Aktívnu vecnú legitimáciu odôvodnil tým, že na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej medzi spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom dňa 14.02.2020 a Žiadosti o postúpenie a prevod zo dňa 07.04.2021 bola pohľadávka voči žalovanej z titulu nezaplateného úveru na základe úverovej zmluvy postúpená žalobcovi ako postupníkovi, o čom bola žalovaná upovedomená písomným oznámením postupcu o postúpení pohľadávky. Žalobca tvrdil, že po dátume vyčíslenia postúpenej pohľadávky (po dni 01.04.2021) žalovaná dlh napriek predžalobnej

upomienke nezaplatila s tým, že si v konaní uplatňuje len časť postúpeného nároku vo výške nesplatenej dlžnej istiny úveru vo výške 4.161,68 eur s príslušenstvom.

2. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca so žalobou predložil Zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „VÚB Pôžička“ zo dňa 04.10.2018, Žiadosť o G. Pôžičku – refinancovanie, Všeobecné obchodné podmienky VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebiteľského úveru VÚBPOŽIČKA fyzickým osobám – občanom, listinu- Zoznam dokladov k VÚB Pôžičke, údaj o hodnote RPMN a priemernej RPMN k spotrebiteľskému úveru, Európske informácie o spotrebiteľskom úvere, Tretiu upomienku- pokus o zmier zo dňa 31.05.2019, poštový podací hárok, prílohu k zmluve o postúpení pohľadávok, oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 13.04.2021, výzvu na zaplatenie pohľadávky zo dňa 10.02.2022 s poštovým podacím hárkom, výzvu na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom zo dňa 12.07.2019 s dokladom o doručení.

3. Okresný súd Banská Bystrica vydal vo veci platobný rozkaz, ktorý sa v dôsledku podaného odporu žalovanej zo zákona zrušil a Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec podľa § 14 ods.3 uvedeného zákona na prejednanie tunajšiemu súdu, kde konanie je vedené pod spisovou značkou 4Csp/43/2022.

4. Žalovaná v podanom odpore proti platobnému rozkazu namietala samotné vydanie platobného rozkazu vyšším súdnym úradníkom upomínacieho súdu, k čomu poukázala na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/17. Poukazujúc na § 7 a § 11 ods.2 zákona o spotrebiteľských úveroch uviedla, že zo žiadosti o úver je zrejmé, že jediný údaj, z ktorého právny predchodca žalobcu pri posudzovaní schopnosti žalovanej splácať úver vychádzal bol údaj o príjme žalovanej za tri mesiace vo výške 359,36 eur, avšak bez toho, aby bolo zrejmé o príjem z akých zdrojov ide, nakoľko prílohou žiadosti nie sú žiadne doklady o zdroji príjmu. V žiadosti o úver je najprv uvedené, že žalovaná je v trvalom pracovnom pomere, následne však v kolónke „profesia“ je uvedené, že ide o nezamestnaného, študenta, dôchodcu a že ide o ekonomicky neaktívne obyvateľstvo. Podľa žalovanej v zozname predložených dokladov nie je uvedený žiadny doklad, ktorý by príjmy a výdavky žalovanej preukazoval a v žiadosti absentujú akékoľvek údaje o výdavkoch žalovanej. Ak preto právny predchodca žalobcu poskytol jej úver bez akýchkoľvek údajov o jej príjmoch a výdavkoch a bez toho, aby si overil zdroj jej príjmov, možno podľa žalovanej takýto postup pri uzatváraní zmluvy hodnotiť ako porušenie povinnosti dodávateľa pri posudzovaní schopnosti splácať úver a sankciou za takéto porušenie povinnosti dodávateľa je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a nemožnosť vyhlásiť predčasnú splatnosť úveru. Vzhľadom na uvedené bolo preto jej povinnosťou splácať iba splátky istiny vo výške cca 28,-eur mesačne a nakoľko dňa 20.11.2018 uhradila splátku

-3-

4Csp/43/2022

73,08 eur, dňa 20.12.2018 splátku 73,08 eur, dňa 07.02.2018 splátku 73,08 eur a dňa 20.02.2019 splátku vo výške 73,08 eur, čím splácala vyššie splátky istiny ako bola povinná, v čase vyhlásenia predčasnej splatnosti nebola preto v omeškaní, dokonca mala na istine preplatok, ktorý si právny predchodca žalobcu nesprávne započítaval na úroky. Podmienky na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru neboli splnené, žalobca nepreukázal ani doručenie výzvy podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka. Žaloba je preto podľa nej nedôvodná.

5. Žalobca vo vyjadrení k odporu uviedol, že tento je neodôvodnený, s chýbajúcou oporou v zákone a skutkovom stave. Pokiaľ ide o skúmanie bonity žalovanej, tvrdil, že v prílohe žaloby predložil dokumenty svojho právneho predchodcu, z ktorých vyplýva, že pred uzavretím zmluvy žalovaná jeho právnenému predchodcovi poskytla informácie o svojom zamestnaní, výške príjmu, o svojich záväzkoch a ďalšie podrobné informácie. Tiež bol ním zaslaný dopyt na informačný systém SRBI (Spoločný register bankových informácií), keď boli zisťované prípadné nesplácanie/omeškania so splácaním úverov poskytnutých od iných bankových domov. Z uvedeného je podľa žalobcu zrejmé, že schopnosť žalovanej splácať úver bola jeho právnym predchodcom posúdená riadne, so zohľadnením všetkých kritérií, ktoré majú na danú schopnosť vplyv. Tiež tvrdil, že spolu s výzvou jeho právneho predchodcu zo dňa 31.05.2019 označenou ako „Tretia upomienka“ predložil súdu aj podací hárok z ktorého je zrejmé, že táto výzva bola odoslaná žalovanej na ňou uvedenú adresu dňa 31.05.2019, čo vyplýva z podacieho hárku a je nepodstatné, či sa adresát s obsahom doručovanej zásielky úkonu oboznámil až neskôr, a účinky doručenie nastali aj v prípade, ak nevyužil možnosť oboznámiť sa s obsahom uloženej zásielky (uznesenie NS SR sp.zn.4Obdo 73/2016 alebo 5Cdo 129/2010). Tvrdenia žalovanej sú podľa žalobcu len účelové s cieľom vyhnúť sa splneniu jej záväzku, on svoj nárok považuje za preukázaný a dôvodný. Na žalobe v celom rozsahu trval.

6. Na uvedené žalovaná písomne reagovala tak, že overovanie bonity iba prostredníctvom dopytu na SRBI nie je skúmaním bonity s odbornou starostlivosťou, lebo spotrebiteľ má vždy aj iné ako tam uvedené výdavky. Výpis z účtu, ktorý žalobca predložil týka sa podľa žalovanej jej manžela, teda nie je zrejmé, aký má význam pre skúmanie jej bonity. Zo zoznamu dokladov k VÚB pôžičke vyplýva, že jediný doklad, ktorý banka od nej žiadala bol občiansky preukaz, nežiadala ani žiadny doklad o príjme. Trvala na tom, že žalobca nepreukázal doručenie výzvy podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka a výzva na predčasné splatenie z 12.07.2019 je neplatný právny úkon pre svoju neurčitosť, a to absenciu údajov o tom, pre nezaplatenie ktorej splátky žalobca vyhlásil predčasnú splatnosť. Podľa žalovanej žalobca, resp. jeho právny predchodca pri postúpení pohľadávky postupoval tiež v rozpore s § 17 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch, podľa ktorého predpokladom postúpenia pohľadávky je, aby išlo o pohľadávku po konečnom termíne splatnosti alebo pohľadávku, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti úveru a zároveň neboli splnené ani podmienky na postúpenie pohľadávky podľa § 92 ods.8 zákona o bankách, a to pre nedoručenie výzvy podľa § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka. Postúpenie pohľadávky na žalobcu je preto podľa žalovanej neplatný právny úkon a preto žalobca vo veci nie je aktívne vecne legitimovaný.

7. Na prejednanie sporu súd nariadil pojednávanie na deň 24.02.2023 na ktoré sa právny zástupca žalobcu napriek riadnemu a včasnému predvolaniu nedostavil, neúčast' na pojednávaní ospravedlnil, o odročenie pojednávania nežiadal. V súlade s ust. § 180 CSP preto súd rozhodol, že pojednávanie vykoná v neprítomnosti právneho zástupcu žalobcu, nakoľko nebol daný návrh ani dôvody odročenia pojednávania v zmysle § 183 a § 184 CSP. Žalovaná

-4-

4Csp/43/2022

prostredníctvom právnej zástupkyne poukazujúc na svoje písomné vyjadrenia na pojednávaní trvala na nedôvodnosti žaloby.

8. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a písomných vyjadrení strán, vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovanou namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné a zistil tento skutkový stav :

9. Zo žalobcom predloženej Zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru „VÚB Pôžička“ E.:XXXXXXXXXXXXXXXXX v ktorej ako veriteľ je označená Všeobecná úverová banka, a.s. súd zistil, že v jej úvodnej časti sú uvedené osobné údaje o žalovanej ako dlžníkovi, potom nasleduje časť I. kde je uvedené, že veriteľ sa zaväzuje poskytnúť za podmienok dohodnutých v tejto zmluve a vo Všeobecných obchodných podmienkach VÚB, a.s. na poskytovanie spotrebiteľských úverov fyzickým osobám občanom peňažné prostriedky ako spotrebiteľský úver a dlžník sa zaväzuje, že poskytnutý úver vráti, zaplatí úroky, poplatky a splní ostatné záväzky podľa tejto zmluvy. Ďalej sú tam uvedené Základné podmienky úveru nasledovne. Druh úveru : spotrebiteľský úver- VÚB Pôžička na refinancovanie. Výška a mena úveru 4.250,-eur. Doba trvania zmluvy: doba určitá, 96 mesiacov. Druh úrokovej sadzby: fixná počas celej doby trvania Zmluvy. Čerpanie úveru jednorázovo dňa 04.10.2018. Celkový počet anuitných splátok 95. Dátum prvej anuitnej splátky 20.11.2018. Výška úrokovej sadzby 11,90 %. Mesačná anuitná splátka vrátane poisťného 73,08 eur. Ročná percentuálna miera nákladov 12,75 %, Ročná percentuálna miera nákladov bez zľavy z voliteľnej služby 15,04 %, celkové náklady dlžníka 2.365,80 eur (2.824,65 eur bez zľavy), celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom 6.615,80 eur (7.074,65 eur bez zľavy). Zo zmluvy vyplýva, že úver je určený na splatenie zostatku úveru F.XXXXXXX poskytnutého spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. s výškou zostatku 950,-eur s tým, že príslušný rozdiel bude poskytnutý na „Účet pre čerpanie“.

10. Žalobca tvrdil, že pre nesplácanie úveru žalovanou bol úver po neúspešnej výzve na úhradu omeškaných úverových splátok s upozornením na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti pohľadávky z dôvodu neplatenia predčasne zosplatený a pohľadávka veriteľa následne na základe Rámcovej zmluvy o postúpení pohľadávok (nachádzajúcej sa na č.l. 55 až 71 spisu) postúpená na žalobcu.

11. Z Listu označeného ako „Výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom“ zo dňa 12.07.2019 súd zistil, že VÚB banka, a.s. ním žalovanej oznámila, že napriek predchádzajúcim

upomienkam neuhradila dlžnú pohľadávku banky z titulu Zmluvy o poskytnutí spotrebného úveru E..XXXXXXXXXXXXXXXXXX, preto v súlade s príslušnými ustanoveniami zmluvy a VOP banka vyhlásila dnešným dňom predčasnú splatnosť úveru vrátane príslušenstva so zostatkom 4.404,19 eur a vyzvala ju na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom v lehote 7 dní odo dňa doručenia tejto výzvy pod následkom vymáhania pohľadávky banky. Podľa pripojenej doručeny žalovaná uvedenú výzvu prevzala dňa 17.7.2019. Podľa tvrdenia žalobcu uvedenej výzve predchádzala Tretia upomienka- pokus o zmier zo dňa 31.05.2019 (č.l.46 spisu), ktorou bola žalovaná vyzývaná na zaplatenie dlžnej sumy 233,58 eur, v opačnom prípade bude banka žiadať vrátiť celú poskytnutú sumu úveru s príslušenstvom pred dátumom splatnosti dohodnutým v zmluve o úvere. Žalobca tvrdí, že odoslanie danej výzvy žalovanej preukazuje ním predložený podací hárok.

-5-

4Csp/43/2022

12. Žalobou uplatnený nárok žalobca právne odôvodnil tak, že jedná sa o nárok na vrátenie spotrebiteľského úveru. Keďže pôvodný veriteľ bol bankou, obchodnou spoločnosťou, ktorej jedným z predmetov podnikania (činnosti) zapísaným v obchodnom registri bolo poskytovanie úverov, pričom v zmluve aj priamo je uvedené, že sa jednalo o spotrebiteľský úver, niet pochyb, že žalobou uplatňuje sa právo zo spotrebiteľskej zmluvy o spotrebiteľskom úvere a súd pri právnom posúdení uvedenej zmluvy a z nej uplatnených nárokov vychádzal z ustanovení zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch účinného v čase uzavretia zmluvy ako aj zo všeobecnej úpravy spotrebiteľských zmlúv v Občianskom zákonníku (§ 52 a nasl.).

13. Žalobca v spore tvrdil, že pohľadávku z úverovej zmluvy voči žalovanej nadobudol postúpením, pričom ako na dôkaz odvolával sa na Rámcovú zmluvu o postúpení pohľadávok, prílohu k tejto rámcovej zmluve s identifikáciou postúpenej pohľadávky a ako dôkaz predložil tiež oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 13.04.2021.

14. Súd na základe výsledkov vykonaného dokazovania žalobu mal za nedôvodnú v celom rozsahu a preto ju zamietol. Podľa názoru súdu neboli v spore preukázané zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky banky a aktívna vecná legitímácia žalobcu, teda platné postúpenie pohľadávky voči žalovanej, či čo i len jej časti na žalobcu. Už z uvedeného dôvodu súdu neostávalo iné, než žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť. K tomu treba uviesť, že hoci žalovaná túto skutočnosť výslovne písomne namietla (vo vyjadrení zo dňa 04.10.2022 právnomu zástupcovi žalobcu doručenom dňa 13.11.2022), tento sa k uvedenej námietke nijako nevyjadril, tvrdenia žalovanej nespochybnil ani nepoprel.

15. Vzhľadom na skutočnosť, že veriteľom s ktorým žalovaná uzavrela úverovú zmluvu na základe ktorej mala vzniknúť žalovaná pohľadávka nebol žalobca ale banka- VÚB, a.s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanej bola mu ešte pred podaním žaloby postúpená zmluvou o postúpení pohľadávok, základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nevyhnutné vyriešiť skôr než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu výšky nároku a jeho súdnej vymáhateľnosti bolo vyriešiť si otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Zodpovedanie uvedenej otázky súdom je nevyhnutné vždy, a to ex offa, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného, teda bez ohľadu na to, či sám žalovaný nárok voči nemu uplatnený sporí alebo nie (k tomu podporne pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017 z ktorých cit.“ Súd prvej inštancie správne preskúmaval vecnú legitímáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný exces v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offa viazaný, by bolo protirečenie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.- (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014.“

16. Vzhľadom na výslovnú, jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky banky zo spotrebiteľského úveru a skutočnosť, že aktívnu vecnú legitímáciu súd musí skúmať vždy, a to ex offa je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov postúpených mu bankou preukázať splnenie podmienok postupiteľnosti pohľadávky. Teda označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia týchto

zákonných podmienok. Táto skutočnosť je samozrejماً, jasná a všeobecne známa, nejde o žiadne prekvapivé právne posúdenie, postup, či prekvapivý názor súdu (podporne viď napr. aktuálne rozsudky Krajského súdu Prešove sp.zn.3CoCsp/11/2021 alebo 7CoCsp/38/2020. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.7CoCsp/38/2020 otázka „či na základe tejto zmluvy o postúpení pohľadávok došlo k platnému postúpeniu pohľadávky uplatňovanej v konaní na žalobcu, už nie je otázka skutkových tvrdení strán, ale otázka právneho posúdenia veci. Ide pritom o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci..

17. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je obsiahnutá v zákone č.483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v §§ 524 až 530 Občianskeho zákonníka. Záonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré museli byť splnené v čase postúpenia pohľadávky upravoval ku dňu, kedy malo dôjsť k postúpeniu pohľadávky (teda ku dňu 12.04.2021, čo je deň uvedený aj v oznámení o postúpení pohľadávky) § 92 ods.8 zákona o bankách. Podľa tohto zákonného ustanovenia ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta; týmto nie sú dotknuté pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o spotrebiteľskom úvere podľa osobitného predpisu(87ac) ani pravidlá pre postupovanie pohľadávok zo zmlúv o úveroch na bývanie podľa osobitného predpisu.(87ad) Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

18. V zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2018 bol pod číslom R 60/2018 publikovaný judikát so záverom, cit. „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“ Vzhľadom na uvedené a tiež z dôvodov, ktoré súd rozvedie ďalej nemôžu byť podľa názoru súdu žiadne pochybnosti, že zákonom o bankách sú odchylné od všeobecných pravidiel o postúpení pohľadávky v Občianskom zákonníku sprísnené pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Pre platné postúpenie pohľadávky banky tak musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené v § 92 ods.8 zákona o bankách, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka, alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná a to až po predchádzajúcej písomnej výzve banky, a ak klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

19. V súvislosti so svojim názorom, že ust.§ 92 ods.8 zákona o bankách normuje podmienky platnosti postúpenia pohľadávky súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp.zn.7Cdo/26/2017. V zmysle uvedeného rozhodnutia totiž podmienky podľa § 92 ods.8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

20. Nedodržaním zákoných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa preto takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka, nehovoriac o tom, že v tu súdenom spore postupníkom je obchodná

spoločnosť špecializujúca sa práve na hromadné vymáhanie postúpených pohľadávok, ako je súdu známe z jeho činnosti.

21. S poukazom na vyššie uvedené žalobe žalobcu nemohlo byť vyhovené už len preto, lebo žalobca nepreukázal zákonné podmienky postupiteľnosti bankovej pohľadávky v zmysle vyššie citovaného § 92 ods.8 zákona o bankách. Žalobca nepreukázal relevantnú písomnú výzvu banky tak, ako ju má na mysli § 92 ods.8 zákona o bankách.

22. Takouto výzvou nemôže byť výzva jeho právneho predchodcu zo dňa 12.07.2019 (výzva na predčasné splatenie zostatku úveru s príslušenstvom) ani Tretia upomienka zo dňa 31.05.2019. Uvedené výzvy obsahom ani účelom nie sú výzvou v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách. Ide len o upozornenie žalovanej na možnosť vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru a oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru, teda o úkony vyžadované v ust. § 53 ods.9 Občianskeho zákonníka na to, aby bolo možné úver predčasne zosplatiť. Uvedené výzvy nemajú náležitosti písomnej výzvy banky podľa § 92 ods.8 Zákona o bankách, čo je logické, keďže sledovalo sa týmito úkonmi niečo úplne iné ako výzva v súvislosti s postúpením pohľadávky, ku ktorému malo dôjsť až 2 roky po týchto výzvach. Tzv. tretia upomienka zo dňa 31.05.2019 výzvou v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách nemôže byť už len preto, že žalovaná v nej bola vyzývaná na úhradu sumy len 233,58 eur ako nedoplatku na splátkach v čase, keď ešte neskôr postupovaná pohľadávka ani nebola splatná. Keďže postúpiť možno len pohľadávku banky, ktorá je splatná, tak logicky aj výzva v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách má sa týkať už splatnej pohľadávky.

23. Účelom zákona bolo po výzve banky poskytnúť klientovi 90 dňovú ochrannú lehotu, v rámci ktorej môže zvrátiť cesiu pohľadávky banky tým, že ešte pred postúpením uhradí omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva s výnimkou prípadu, kedy by šlo o tak povediac „notorického neplatiča“ ktorého omeškanie by v súhrne presiahlo jeden rok (§ 92 ods.8 veta druhá, časť za bodkočiarkou). Ak by zákonodarca daným vyjadrením v § 92 ods.8 zákona o bankách (v prvej vete) nezamýšľal poskytnutie 90 dňovej ochrannej lehoty klientovi banky na zvrátenie postúpenia pohľadávky, potom by druhá veta predmetného ustanovenia (a to tak jej časť pred bodkočiarkou ako aj za ňou) nedávala zmysel. Preto výzvou v zmysle tohto ustanovenia nemôže byť akákoľvek výzva/upomienka uskutočnená kedykoľvek v priebehu trvania úverového vzťahu (tu bola tretia upomienka vyhotovená 2 roky!!! pred postúpením pohľadávky), ale musí to byť výzva na úhradu už splatnej pohľadávky, ktorá sa následne má postúpiť. Keďže cieľom zákonodarcu bola ochrana spotrebiteľa a poskytnutie mu

-8-

4Csp/43/2022

poslednej možnosti úhrady dlhu a tak odvrátenie postúpenia pohľadávky mimo bankový dohľad, potom absolútne nemôže obstať výklad, ktorý by za výzvu považoval akúkoľvek upomienku, či výzvu, aj spred niekoľkých rokov a aj len vo vzťahu k určitej splátke či splátkam. Osobitná, samostatná úprava v § 92 ods.8 zákona o bankách by inak bola úplne zbytočná, keďže splatnej pohľadávke takmer vždy prechádza nejaká výzva na plnenie/či upozornenie (§ 53 ods.9 Občianskeho zákonníka).

24. Ako súdna prax už opakovanne konštatovala, za písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách nemožno považovať oznámenie o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru. O to menej by za takú výzvu bolo možné považovať ešte len upozornenie na možnosť predčasného zosplatenia úveru. V tejto súvislosti súd do pozornosti žalobcu dáva napr. jeho samého sa týkajúci rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.17CoCsp/47/2020 kde ten jasne uviedol (viď bod 10.odôvodnenia), že „Žalobca považoval za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách výzvu dňa 19.01.2016, ktorou právny predchodca žalobcu vyzval žalovaného na predčasne splatenie úveru. Doručenie predmetnej výzvy nebolo sporné. Obsahom spisu síce je oznámenie veriteľa zo dňa 19.01.2016, ktoré bolo žalovanému doručené dňa 27.01.2016, túto však nemožno považovať za výzvu v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, nakoľko táto neobsahuje upozornenie na omeškanie tej ktorej splátky a neobsahuje poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky. Ide o jednostranný právny úkon, ktorým je vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru.“

25. Uvedený názor súdu tak už nemôže byť pre žalobcu nijako nový, či prekvapivý. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. aj na právoplatný rozsudok Okresného súdu Dolný Kubín sp.zn.6Csp/63/2020 týkajúci sa žalobcu, kde tento súd takisto uviedol (viď bod 24 odôvodnenia), že „Upozornenie na zosplatenie a oznámenie o zosplatení však nemožno považovať za písomnú výzvu podľa ust. § 92 ods. 8 zákona

č. 483/2001 Z. z. o bankách, nakoľko ide o úkony vykonané z dôvodu zákonnej úpravy vyplývajúcej z ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka“.

26. Tu predložená tretia upomienka ani výzva na predčasné splatenie úveru s príslušenstvom vôbec neobsahujú poučenie o možnosti postúpenia pohľadávky, výzva na predčasné splatenie úveru ako následok jej nerešpektovania výslovne uvádza len vymáhanie pohľadávky banky využitím všetkých dostupných právnych prostriedkov, v žiadnom prípade preto nemôže ísť o výzvy v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách. Žiadnu inú písomnú výzvu žalovanej pred postúpenia pohľadávky s dokladom o doručení/doručovaní žalobca súdu nepredložil.

27. Žalobca preto nepreukázal splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky, nepreukázal riadnu písomnú výzvu banky v zmysle § 92 ods.8 Zákona o bankách a jej riadne doručenie žalovanej, preto nemožno mať pohľadávku na žalobcu za postúpenú platne.

28. Pokiaľ ide o predložené oznámenie o postúpení pohľadávky, tak k tomu súd uvádza nasledovné. Súdu je dobre známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Avšak toto rozhodnutie je tu nepoužiteľné, lebo týkalo sa postúpenia pohľadávky pri zmluve o dielo v obchodnom záväzkovom vzťahu a nie postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt

-9-

4Csp/43/2022

v spotrebiteľskom vzťahu v nadväznosti na posudzovanie dodržania zákonných podmienok § 92 ods.8 zák. o bankách. Koniec koncov, rovnaký názor k uvedenej otázke aktuálne zaujal aj Najvyšší súd SR v už spomínanom rozhodnutí sp.zn.1Cdo/147/2017 v ktorom vo vzťahu k uvedenému judikátu uviedol, že jeho závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných (až protichodných) princípoch ako právo obchodné. Podľa Najvyššieho súdu uvedený judikát primárne rozoberá notifikačnú povinnosť (denunciáciu) s dôrazom na to, ako vplyva toto oznámenie (táto právna skutočnosť) na zmenu v obsahu záväzku vo vzťahu k dlžníkovej povinnosti plniť v obchodnoprávnom spore. Tu však treba mať na zreteli, že uvedený judikát nevyklučuje (a ani nemôže) možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, najmä v prípade, keď samotná právna úprava postúpenia pohľadávky podľa OZ obsahuje ustanovenia o zákaze postúpenia (§ 525 OZ). Je preto logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

29. Žaloba tak musela byť zamietnutá bez ďalšieho, keďže žalobca nepreukázal svoju aktívnu vecnú legitimáciu. Len pre úplnosť súd uvádza, že aj s námietkou žalovanej o nepreukázaní náležitého skúmania bonity žalovanej pred poskytnutím úveru zo strany žalobcu sa súd stotožňuje. Aj keď žalobca v žalobe tvrdil, že vymáha len istinu úveru s úrokmi z omeškania, túto obranu žalovanej (založenú okrem iného aj na tvrdeniach o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru pre nepreukázanie náležitého skúmania jej bonity) nemožno obísť. Ako už totiž súd uviedol, jednou zo zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky bolo tu aj to, aby išlo o pohľadávku splatnú (§ 92 ods.8 zákona o bankách a § 17 Zákona o spotrebiteľských úveroch). Preto ak podľa úverovej zmluvy z roku 2018 úver sa mal splácať v splátkach 8 rokov a k postúpeniu pohľadávky podľa tvrdenia žalobcu malo dôjsť už k 12.04.2021, preukázanie zákonných podmienok pre predčasné zosplatenie úveru bolo tu nevyhnutné. A medzi ne patrí tak preukázanie, že veriteľ s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods.1 Zákona o spotrebiteľských úveroch skúmal bonitu žalovanej, ako aj preukázanie, že mu vznikol nárok na úroky a poplatky z úveru, a to preto, lebo ak by mu takýto nárok nevznikol, potom dlžník v čase, kedy veriteľ úver predčasne zosplatnil vôbec nemusel byť v omeškaní zakladajúcom toto právo. Pri bezúročnom a bezpoplatkovom úvere by dlžník svojimi platbami bol povinný splácať len splátky očistené od úrokov a poplatkov (len istinu) a veriteľ by nebol oprávnený jeho úhrady započítavať na úroky a poplatky, preto pre posúdenie, či v čase predčasného zosplatenia úveru dlžník vôbec bol v omeškaní / so splácaním len istiny / má uvedené význam. Napriek uvedenému žalobca v žalobe neuviedol žiadne skutkové tvrdenia k skúmaniu bonity žalovanej (či bola vôbec skúmaná, ak áno, ako, s akými konkrétnymi výsledkami a zisteniami, ak nie prečo, a podobne). Ani tvrdeniami a dôkazmi produkovanými potom, čo žalovaná túto skutočnosť namietala žalobca neuniesol dôkazné bremeno v tejto časti.

30. Aj z judikatúry Súdneho dvora EÚ jasne vyplýva povinnosť súdov skúmať pri spotrebiteľských zmluvách bonitu spotrebiteľa. Súd v tejto súvislosti poukazuje napr. na aktuálny rozsudok Súdneho

dvora (druhá komora) z 5. marca 2020 vo veci C-679/2018 (OPR-Finance s.r.o. proti GK) podľa ktorého Články 8 a 23 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS sa majú vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu ukladajú povinnosť preskúmať ex offo existenciu porušenia povinnosti stanovenej v článku 8 tejto smernice, podľa ktorej veriteľ musí pred uzavretím zmluvy posúdiť úverovú bonitu spotrebiteľa, a vyvodiť dôsledky, ktoré z porušenia tejto povinnosti vyplývajú vo vnútroštátnom práve, pod podmienkou, že sankcie splňajú požiadavky podľa uvedeného článku 23.

-10-

4Csp/43/2022

31. Napriek tomu, že tu išlo o úver na refinancovanie, povinnosť skúmať bonitu tu daná bola, lebo nešlo o prípad podľa § 7 ods.24 písm.a) ZoSÚ ktorý to nepožaduje len ak výška poskytnutého spotrebiteľského úveru výrazne neprevyšuje súčet zostávajúcich výšok refinancovaných úverov alebo navýšených úverov. Tu bola poskytovaná výška úveru až 4.250,-eur na refinancovanie úveru len 950,-eur, preto aj s poukazom na § 4 Opatrenia Národnej banky Slovenska č. 10/2017 z 14. novembra 2017, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o posúdení schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver (oznámenie č. 306/2017 Z. z.) bol veriteľ povinný skúmať bonitu, čo žalobca ani nespochybňoval. Napriek tomu žalobca v žalobe ani len netvrdil, že by veriteľ náležite skúmal a vyhodnotil bonitu žalovanej v zmysle § 11 ods. 2 vety druhej zákona č. 129/2010 Z.z. v kontexte s § 7 ods.1 citovaného zákona, čím nepreukázal jednak vznik nároku na úroky a poplatky za úver, ale ani ďalšiu samostatnú zákonnú podmienku pre možnosť úver predčasne zosplatniť, tým pádom je to ďalší samostatný dôvod pre záver o nepreukázaní platného postúpenia pohľadávky na žalobcu, keďže právny úkon veriteľa o zosplatnení, ak odporuje § 11 ods.2 ZoSÚ je v rozpore s týmto ustanovením a preto podľa § 39 Občianskeho zákonníka je absolútne neplatný.

32. Až po námietkach žalovanej žalobca začal produkovať tvrdenia a predložil dôkazy, ktoré podľa neho majú preukazovať skúmanie bonity žalovanej, tieto však riadne splnenie povinnosti v zmysle § 7 a § 11 ods.2 Zákona o spotrebiteľských úveroch nepreukazujú. Vychádzajúc zo žalobcom predložených dôkazov súd konštatuje, že v danom prípade žalobca poskytol žalovanej vysoký úver, pričom nepreukázal, žeby mal zistenú a preverenú výšku jej príjmov, výdavkov, rodinný stav (§ 11 ods.2 ZoSÚ). V zozname dokladov k VÚB Pôžičke (č.l.8 spisu) sú ako žalovanou predložené doklady uvedené len žiadosť o úver a fotokópia občianskeho preukazu. Hoci príslušný formulár obsahuje množstvo kolóniek pre vyznačenie dokladov o príjme, avšak predloženie žiadneho z nich tam zaznačené nie je. V žiadosti o úver je uvedené, že žalovaná má byť v trvalom pracovnom pomere od 02/2021 a na druhej strane je tam v rozpore s tým uvedené, že je nezamestnaná, študent, dôchodca, materská, ekonomicky neaktívne obyvateľstvo a že jej čistý príjem za posledné tri mesiace bol 359,36 eur. Nie je teda vôbec zrejmé, čo by malo byť zdrojom tohto príjmu, ale najmä nebol predložený ani žiaden dôkaz aby veriteľ tento príjem akokoľvek verifikoval či už interných alebo externých zdrojov alebo že by žiadal jeho zdokladovanie od žalovanej. Výpis z účtu ktorý žalobca predložil týkal sa manžela žalovanej, žalobca k nemu neposkytol žiadne skutkové tvrdenia (vysvetlenie) preto nie je zrejmé, čo by mal tento preukazovať vo vzťahu k žalovanej a jej pomerom. Zo žalobcom predložených listín nevyplyva, aké mala žalovaná výdavky na bývanie, domácnosť, na živobytie, na lieky. Žiadna osoba nemá medzi svojimi výdavkami na život len výdavky na splácanie úverov, preto poukaz žalobcu na skúmanie úverového zaťaženie žalovanej nepostačuje. Žalobca neuniesol dôkazné bremeno, pokiaľ ide o skúmanie pravidelných výdavkov žalovanej pred uzavretím uvedenej úverovej zmluvy. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov (predložený výpis z bankového registra, ktorý predložil žalobca) nie je dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver. Súd tu poukazuje napr. na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.22CoCsp/30/2022, body 25 a nasl. odôvodnenia) kde rovnako bol prijatý záver že žalobca nepreukázal, že pri overovaní bonity mal k dispozícii dostatočné údaje o príjmoch a výdavkoch dlžníkov čo vedie k záveru, že pri posudzovaní žiadosti o úver nemal k dispozícii všetky relevantné údaje a za tohto stavu je potrebné konštatovať, že žalobca nepreukázal splnenie povinnosti uloženej mu v § 7 ods.1 ZoSÚ.

-11-

4Csp/43/2022

33. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.13CoCsp/39/2020 „Vykonanú lustráciu v rámci zisťovania bonity žalovanej jednotlivými reportmi nemá veriteľ vyhodnocovať iba z pohľadu, či spotrebiteľ je zadlžený, ako je zadlžený, resp. či niektoré z predchádzajúcich záväzkov prestal neoprávnene splácať. Z vykonaných lustrácií a získaných reportov je povinný veriteľ vyhodnotiť aj situáciu, či je vôbec

v reálnych možnostiach spotrebiteľa ďalší úver (resp. navyšovaný úver) riadne splácať. Podľa toho je povinný aj jednotlivé reporty obsahovo posudzovať... V danom prípade teda možno uzatvoriť, že žalobca hrubo porušil povinnosť preverovať bonitu klienta, a to nie na základe skutočností, že by si nevyžiadal akékoľvek údaje o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa, ale, že tieto si iba vyžiadal a posúdil ich iba formálne v tej rovine, že ich získal, avšak údaje v nich nachádzajúce vôbec riadne nevyhodnocoval a takýmto konaním si iba formálne splnil povinnosť uloženú mu § 7 zákona o spotrebiteľských úveroch. Možno teda konštatovať, že žalobca pri poskytovaní úveru v zmysle § 7 ods. 1 zákona č. 129/2010 zároveň nepostupoval s odbornou starostlivosťou a taktiež došlo k hrubému porušeniu jeho povinností v zmysle predmetného zákonného ustanovenia čím, tak ako uviedol súd prvej inštalácie vo svojom rozhodnutí, je potrebné úver považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch“.

34. Podľa uznesenia Krajského súdu v Prešove sp.zn.20CoCsp/39/2022 „ Nateraz žalobca síce zhromaždil o žalovanom isté množstvo informácií, tieto však dostatočne nevyhodnotil. Žalobca si na základe získaných informácií nateraz nemohol vytvoriť dostatočný obraz o platobnej schopnosti žalovaného, nakoľko vôbec nepoznal výšku jeho výdavkov. Len samotné zhromaždenie informácií o klientovi, a navyše neúplné, nemožno samo o sebe považovať za náležité splnenie si povinnosti vyplývajúcej z ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ. Bez toho, aby žalobca skúmal aj iné aspekty, nemohol si utvoriť reálny obraz o majetkovej situácii žalovaného, potrebnej pre posúdenie schopnosti žalovaného splácať dlh zo zmluvy, čo sa v konečnom dôsledku aj v plnej miere naplnilo a žalovaný nebol schopný ďalej pôžičku splácať....Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje. Odvolací súd taktiež konštatuje, že žalobca nateraz neunesol dôkazné bremeno ani pokiaľ ide o skúmanie pravidelných výdavkov žalovaného pred uzavretím uvedenej úverovej zmluvy. Skúmanie výdavkov len nahliadnutím do databáz banky a úverových registrov, nie je ani dostatočné. Tieto databázy nemôžu dať úplný obraz o výdavkoch klienta, keďže medzi tie možno zaradiť aj bežné mesačné výdavky súvisiace s domácnosťou. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať požadovaný úver.“

35. Súd v tejto súvislosti dodáva, že je síce pravdou, že spotrebiteľ je povinný podľa § 7 ods. 2 zákona číslo 129/2010 Z.z. poskytnúť veriteľovi úplné, pravdivé a presné údaje potrebné na posúdenie jeho schopnosti splácať úver (čo tu žalobca ani nepreukázal že žiadal), to však nezabavuje veriteľa povinnosti poskytnuté údaje preveriť, ako to vyplýva zo zákonného ustanovenia. Najvyšší súd Českej republiky a tiež Ústavný súd Českej republiky sa zaoberali výkladom tejto povinnosti veriteľa a dospeli k záveru, že je nedostatočné, ak veriteľ sa uspokojí len s prehlásením spotrebiteľa o jeho príjme alebo o osobných a majetkových pomeroch. Odborná starostlivosť totiž predpokladá, že údaje, ktoré dlžník uviedol si veriteľ aj overí

-12-

4Csp/43/2022

(rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky 33Cdo/2178/2018 zo dňa 25.07.2018 alebo 33Cdo/201/2018 zo dňa 20. marca 2019). Podobne aj Ústavný súd Českej republiky vo svojom náleze III. ÚS 4129/18 zo dňa 26.02.2019 sa s týmito závermi stotožnil a uviedol, že poskytovateľ úveru má jednoznačne povinnosť preveriť spotrebiteľovu schopnosť splatiť úver. Je možné poukázať zároveň aj na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C – 449/13 z 18.decembra 2014 vo veci Consumer Finance SA proti H. I.. Podľa tohto rozhodnutia poskytovateľ úveru má dôkazné bremeno posúdiť úveryschopnosť dlžníka spotrebiteľa na základe dostatočných informácií, ktoré sú podložené dokladmi, tým má byť zabránené, aby veritelia neposkytovali úvery nezodpovedne. Žalobca napriek námietkam žalovanej nepreukázal, že by jeho predchodca postupoval s riadnou odbornou starostlivosťou pri poskytovaní úveru žalovanej, keďže súdu nebol predložený žiadny dôkaz o tom, že overoval príjem a nevyhnutné mesačné výdavky žalovanej, a preto je súd toho názoru, že nastala fikcia o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 11 ods.2 ZoSÚ.

36. K tomu treba uviesť, že hoci si v zásade každý veriteľ môže rôzne upraviť svoje podmienky pre poskytnutie úveru a je len na ňom, akú mieru podnikateľského rizika je ochotný v tejto súvislosti podstúpiť, nič to nemení na tom, že vždy a za každých okolností musí byť splnený minimálny zákonom

predpísaný štandard posúdenia bonity spotrebiteľa, pričom zákon v § 11 ods.2 ZoSÚ za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom nevykonanie čo i len jedného z týchto postupov znamená hrubé porušenie odbornej starostlivosti (k tomu pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 10.03.2020 sp.zn.3Co/153/2019, najmä bod 17 odôvodnenia rozsudku).

37. Nemožnosť úver platne predčasne zosplatiť a tým pádom ďalší dôvod pre záver o absencii zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky na žalobcu sú tak ďalším dôvodom pre záver o nedôvodnosti žaloby žalobcu. Pokiaľ ide o posúdenie veci upomínacím súdom a vydaný platobný rozkaz, uvedené nič nemenilo na povinnosti tunajšieho súdu preskúmať ex offa zákonné podmienky pre postúpenie bankovej pohľadávky. Rozhodnutie upomínacieho súdu nie je pre tunajší súd nijako záväzné a absolútne ho nezbujuje povinnosti preskúmať vo vzťahu k nároku voči žalovanej aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu. Pre naplnenie princípu právnej istoty v právnom štáte je v článku 2 ods.2 základných princíпов CSP poukázané na ustálenú rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít, pričom najvyššia súdna autorita všeobecného súdnictva v Slovenskej republike (Najvyšší súd SR) zaujala k danej otázke v rozsudkoch 7Cdo/26/2017 a 1Cdo/147/2017 jednoznačné a rovnaké stanovisko, z akého vychádzal aj súd v tu prejednávanom spore a sice že podmienky podľa § 92 ods.8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ). S poukazom na článok 2 základných princíпов Civilného sporového poriadku súd uvádza, že v okolnostiach tu súdeného sporu nenašiel žiadne relevantné a presvedčivé argumenty pre odklon od uvedených záverov Najvyššieho súdu SR s ktorými sa v celom rozsahu stotožňuje.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. V danom prípade plný úspech v spore mala žalovaná, keďže žaloba proti nej bola v celom

-13-

4Csp/43/2022

rozsahu zamietnutá, preto podľa § 255 ods.1 CSP jej vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Vzhľadom na uvedené súd v súlade s § 262 ods.1 CSP o nároku na náhradu trov konania rozhodol v druhom výroku tohto rozsudku tak, že žalovaná má nárok na náhradu trov konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov konania rozhodne súd v súlade s ust. § 262 ods.2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Svidník.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah , v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.